

„черния пазар” (таен пазар) е брашното. Качеството на хляба е влошено. В приготвянето му се използват и картофи. Наглостта на управляващите стига дотам, че по повод употребата на картофи при приготвяването на хляба официално се твърди: „И дума не може да става за икономия на брашно, а само за едно цялостно подобрене качеството на основната храна на българина – хляба.”¹¹⁵ И това се твърди в същия момент, когато по фурните се продава хляб, чиято вътрешност прилича на буца кал!

10 декември 1943 г. Слънчев зимен ден. Но слънцето не радва. Хубавото време означава повишена опасност от въздушно нападение. За софиянци, а и не само за тях, вече „няма нищо похубаво от лошото време”. Метеорологичните условия през този ден дават възможност 60 бомбардировача „Либърейтър” и 60 изстребителя „Лайтинг” да излетят от своята база с цел бомбардирване над София. Самолетите летят в три колони в ятен клинов строй с по 3-7 самолета в крило. Височината на полета е 6800-7000 м. и 8000-9000 м. Движат се в посока Охрид – Крушево – Велес – Кюстендил – Дупница – Самоков – Ихтиман и Вакарел – Панчарево за София. От летище Божурище излитат 17 Ме-109, от летище Враждебна – 6 „Девоатин”, а от летище Карлово – 16 самолета „Девоатин”. Неравният въздушен бой се води над Ихтиман, Своге, Ботевград, Мездра, Годеч, Сливница, Перник и Трън. Щабното звено и ескадрилата на поручик Любен Кондаков атакуват изстребителите на противника, а ескадрилите на поручик Стоянов и поручик Йорданов – бомбардировачите. В резултат на смелата атака противниковата формация е разстроена и над София долитат 40 самолета.¹¹⁶ Във въздушния бой загива Павел Лазаров Павлов от 2/6 орляк, летящ на „Девоатин”. Самолетът му се разбива при с. Одраница, Трънско. ПВО изстрелва 941 снаряда. Засегнат е само 1 бомбардировач.¹¹⁷ Бомбардирани са: кв. „Хаджи Димитър”, „Индуриалния”, Централна гара, с. Малашевци, „Военна рампа”. Пуснати са около 90 бомби по 250 кг. Не се взривяват 15. Бомби са пуснати и в района на с. Казичене, с. Враждебна, жп линията Казичене – София, около двореца Враня, около с. Реброво, северно от с. Поповяне, Самоковско. Общо около 291 бомби, от които 32 не експлодират.¹¹⁸ Загиват 10

души, а 22 са ранени. Разрушени са 85 постройки.

Разрушенията от бомбардировките създават жилищна криза в София. За нейното преодоляване, а и в духа на политиката, провеждана по силата на Закона за защита на нацията, наредено е до 30 декември 1943 г. „лицата от еврейски произход да напуснат столицата”.¹¹⁹ Към края на годината се вземат позакъснели мерки за разсредоточаване на индустрията и транспорта.¹²⁰

Междувременно във ВВС вземат мерки за повишаване на сфикасността на бойните полета. Летателните полоси на българските военни летища първоначално се строят с дължина 1200 м и нямат изкуствено покритие. До края на същата година има стремеж да се завърши изкуственото покритие на едно „бетонно летище”.¹²¹ Това съвсем не е маловажно, като се има предвид, че липсата на изкуствено покритие прави излитанията при продължителни дъждове и зимно време рисковани, а понякога и невъзможни.

През есента на 1943 г. към всички други главоболия на българските летци се струпва и миша напаст. Хиляди полски мишки „атакуват „едно бойно летище, прегризват кабели, парашути, бонета, ръкавици. Свиват гнезда в самолетите. Нощем лазят по спящите летци. Застрашена е сигурността на полетите. Поради недоспиване пилотите са изнервени до крайност. Пробват се много начини да не се допусне мишки да се вмъкват в самолетите. Колелата се ограждат със специални паравани. Само неочакваното изчезване на мишките пълчища „спасява положението”.¹²²

20 декември 1943 г., 11,14 ч. По посока на Шкодра са засечени в полет 60-70 „лятащи крепости” „Либърейтър” и 50-60 изстребителя „Лайтинг”. Самолетите държат курс към София в три главни групи, летящи както обикновено в клиновиден строй на височина около 7 хил. м със скорост около 320 км/ч.¹²³ Двете северни групи от около 40 самолета достигат столицата, а южната група, която лети по посока Кратово – Кюстендил – Дупница – Самоков – Ихтиман, с пресрещната преди София от български